

ERIKA BORNOVÁ ŠÍLENSTVÍ JE STRÁŽ NOCI

13. 8. 2021 – 31. 10. 2021

Galerie hlavního města Prahy

Colloredo-Mansfeldský palác

Karlova 2, Praha 1

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin

Kurátorka: Martina Pachmanová

Po pěti letech od konání své poslední autorské výstavy v Galerii Václava Špály prezentuje nové práce Erika Bornová (1964). Název výstavy v Colloredo-Mansfeldském paláci (GHMP) *Šílenství je stráž noci* odkazuje k verši z básnického cyklu *Knihy hodinek* Rainera Maria Rilkeho, estéta, nevyrovnaného samotáře, neurotika, svůdce i exaltovaného básníka.

Bornová je sice spojována v první řadě s médiem prostorovým – tedy se sochou, ale v posledních deseti letech se stále častěji vrací k malbě, disciplíně, kterou vystudovala, avšak na dlouhou dobu opustila. Bornová tak na výstavě na jedné straně navazuje na své předchozí práce na pomezí sochařství a malby věnované významným, avšak často rozporuplným a rozpolceným historickým osobnostem. Skrze jejich osudy ukazuje, jak křehká je hranice mezi „normalitou“ a bláznovstvím, mezi genialitou a poblouzněním stejně jako mezi oddanou láskou, závislostí a zničitelskou posedlostí a že nepřičetnost je lidské existenci blíže, než by si racionalizovaná moderní společnost byla ochotna připustit.

Stěžejní částí výstavy *Šílenství je stráž noci* jsou ale práce na papíře: více než 60 akrylových autoportrétů malovaných s obsedantní náruživostí v období autorčiny dočasné a částečné ztráty zraku a fantaskní, velkoformátové „portréty“ podmořských rostlin a živočichů, které ukazují bizarní krásu lidským okem neviditelného světa. Ve výrazně imaginativních velkoformátových kresbách, z nichž nejdelší dosahuje sedmi metrů, se Bornová nechala volně inspirovat rostlinami a roztodivnými těly bezobratlých vodních živočichů, skrytých lidskému oku v hlubinách moří a oceánů anebo viditelných pouze pod mikroskopem.

Výstava v Galerii hlavního města Prahy ukazuje Eriku Bornovou jako vypravěčku silných, mnohoznačných příběhů, která s groteskní nadsázkou reflektuje banalitu života, s náruživostí sobě vlastní se snaží rozklíčovat složité předivo lidské představivosti a snů a se vši vážností ohledává komplikovaný vztah člověka ke světu, k druhým, k sobě samotnému i k přírodě. Jak sama uvádí, v případě jejího aktuálního zájmu o přírodu jde – částečně i o environmentální – reakci na klimatické změny postihující každého z nás a celou planetu, o „únik z betonu a virů do přírody a do světa, který je pro člověka neuchopitelný.“

Martina Pachmanová, kurátorka výstava

Erika Bornová (1964) studovala malířství na Akademii výtvarných umění v Praze (1983–1988). Její rané práce byly ovlivněny neoexpresionismem „nových divokých“ a postmodernou; jimi se v době pozdní normalizace prezentovala na neoficiálních výstavách *Konfrontace*. Od devadesátých let se věnovala výhradně sochařství (od drobných objektů až po monumentální figurální plastiky), a to v materiálu, který byl v umění v podstatě nevyužitý – polystyrenu. Zároveň začala využívat jiné, veskrze nesochařské a často kýčovité materiály (kožešiny, šupiny, peří, celofán, bižuterní kamínky), které jejímu dílu vtiskávají subverzní pop(art)ově ironický podtón. Bornová ve svém díle dlouhodobě tematizuje mezilidské vztahy, ženskou identitu, fetišizaci ženského těla stejně jako osamocení člověka uprostřed moderní společnosti. Je zastoupena ve sbírkách Národní galerie v Praze, Alšovy jihočeské galerie, Galerie Klatovy – Klenová, Muzea umění a designu v Benešově a v řadě soukromých sbírek v České republice i v zahraničí, včetně Collett Prague – Munich a. s. a Wanniek Gallery. Retrospektivní česko-anglickou monografii *Křehké monumenty*, která shrnuje vývoj tvorby Eriky Bornové a její výstavní aktivity, vydalo v roce 2016 nakladatelství KANT. Jeho péčí nyní vychází rovněž dvojjazyčná publikace *Šílenství je stráž noci* ke stejnojmenné výstavě v Colloredo-Mansfeldském paláci s texty Martiny Pachmanové a Otto M. Urbana.

Kurátorka výstavy: Martina Pachmanová
Grafické řešení: Karel Kerlický
Architektonické řešení: Nedvěď Architekti

Mediální partneři: Art&Antiques, ArtMap, ArtTalk, Flash Art, A2, Artikl, Revolver Revue, Artyčok.tv, protisedi.cz, Radio 1, Český rozhlas Wave

Vstupné: 150 Kč plné / 60 Kč snížené / 20 Kč senioři

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová,
+420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz
Další informace: www.ghmp.cz
www.facebook.com/ghmp.cz
www.instagram.com/ghmp.cz

DOPROVODNÝ PROGRAM

15. 9. 2021, 18:00, křest knihy *Šílenství je stráž noci*, která vzniká v nakladatelství Kant. Zahrají Tomáš Jamník na violoncello a Josef Špaček na housle. Křest doplní komentovaná prohlídka výstavy.

5. 10. 2021, 18:00, setkání na výstavě s umělkyní Erikou Bornovou a kytaristou Pavlem Steidlem

12. 10. 2021, 18:00, přednáška Tomáše Dimtera na téma Alma Mahlerová

19. 10. 2021, 18:00, komentovaná prohlídka výstavy s Erikou Bornovou a kurátorkou Martinou Pachmanovou

EDUKAČNÍ PROGRAM

Sobotní výtvarné workshopy

Součástí výtvarných reakcí na výstavu bude téma autoportrét. Jedním ze způsobů ztvárnění vlastní identity se stane expresivní malba na velký formát se zakrytým zrakem nebo tvorba v zatemnělé místnosti; v obou případech půjde o připomínku autorčiny dočasné ztráty zraku. V rámci workshopů se budeme také věnovat tématu podmořských rostlin a živočichů, přičemž se budeme inspirovat jejich fantaskním pojetím ze strany autorky. Bizarní formy života budeme ztvárňovat klasicky technikou suchého a olejového pastelu, ale také digitální malbou.

2. 10. 2021, 13:00–18:00, **Autoportrét a identita**, Edukační centrum GHMP v Colloredo-Mansfeldském paláci

30. 10. 2021, 13:00–18:00, **Hlubokomořský svět**, Edukační centrum GHMP v Colloredo-Mansfeldském paláci

Výtvarný ateliér pro dospělé a seniory

Z podstatných námětů umělkyně se zaměříme na autoportrét. Interaktivní workshopy budou zaměřeny na médium malby jako na nástroj zkoumání sebe sama. Budeme se soustředit více na vnímání barev, subjektivní jednání, bezprostřednost než na vnější podobu portréту. Výtvarným prostředkem se stane transparentní malířská technika akvarelové nebo akrylové barvy.

8. 10. 2021, 15:00–18:00, **Malba autoportrétu I**, Edukační centrum GHMP v Colloredo-Mansfeldském paláci

10. 10. 2021, 10:00–13:00, **Malba autoportrétu II**, Edukační centrum GHMP v Colloredo-Mansfeldském paláci

10. 10. 2021, 15:00–18:00, **Malba autoportrétu III**, Edukační centrum GHMP v Colloredo-Mansfeldském paláci

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Kontakt:

edukace@ghmp.cz